

**SĂVȘTELE SFINȚILOR ROMÂNI
PROCLAMAȚI CU PRILEJUL
CENTENARULUI
PATRIARHIEI ROMÂNE**

ÎNTRU SLAVA SFINTEI ȘI CELEI DE O FIINȚĂ ȘI DE
VIAȚĂ FĂCĂTOAREI ȘI NEDESPĂRȚITEI TREIMI

SLUGBELE SFINȚILOR ROMÂNI
PROCLAMAȚI CU PRILEJUL
CENTENARULUI
PATRIARHIEI ROMÂNE

LUCRARE PUBLICATĂ CU BINECUVÂNTAREA
PREAFERICITULUI PĂRINTE

DANIEL

PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE
ȘI CU APROBAREA SFÂNTULUI SINOD

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ
BUCUREȘTI - 2025

Redactor coordonator: Arhim. Chiril Lovin
Tehnoredactare: Aurelia Droană
Copertă și frontispicii: Laura-Raluca Cristea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Slujbele Sfinților români proclamați cu prilejul Centenarului
Patriarhiei Române / lucrare publicată cu binecuvântarea
Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe
Române și cu aprobarea Sfântului Sinod. - București: Editura
Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, 2025
ISBN 978-973-616-782-9

2

SFINȚII ROMÂNI AI SECOLULUI AL XX-LEA, LUMINĂTORI AI NEAMULUI ROMÂNESC

Centenarul Patriarhiei Române ne oferă prilejul de a mulțumi lui Dumnezeu pentru purtarea Sa de grijă asupra binecredinciosului popor român în istorie, deoarece ridicarea Bisericii noastre la rang de Patriarhie este un rod al unității și independenței bisericești, dar și al recunoașterii vieții duhovnicești intense a creștinilor ortodocși – clerici, monahi și mireni – de pe întreg cuprinsul ținuturilor locuite de români de-a lungul erei creștine. Biserica Ortodoxă Română a fost păstrătoarea și vestitoarea adevărului Evangheliei lui Hristos, dar și a harului Duhului Sfânt care a lucrat în oamenii credincioși curățirea, luminarea și sfințirea. De aceea, istoria Bisericii noastre este o istorie a sfinților, dovadă a maturității spirituale a corpului eclezial național. Această lucrare de mântuire și sfințire a credincioșilor s-a realizat în decursul veacurilor, dar se împlinește și acum. De aceea, la sărbătoarea Centenarului Patriarhiei Române, din inițiativa Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Biserica noastră autocefală și națională, prin hotărârea Sfântului Sinod, a procedat la canonizarea și proclamarea a 16 sfinți români care au trăit în ultimul secol. Este vorba despre Sfinți Cuvioși, Mărturisitori și Mucenici, unii preoți de mir, alții ieromonahi, care au strălucit prin viață sfântă în toate regiunile istorice ale României, inclusiv în Basarabia. Astfel, este evidentă legătura dintre proclamarea anului 2025, de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, atât ca *An omagial al Centenarului Patriarhiei Române*, cât și ca *An comemorativ al duhovnicilor și mărturisitorilor ortodocși români din secolul al XX-lea*.

Mântuitorul Iisus Hristos ne învață că „după roadă se cunoaște pomul” (Matei 12, 33), iar, după rodirea de Sfinți, se cunoaște lucrarea duhovnicească a Bisericii. De aceea, din mulțimea celor ce s-au sfințit în mijlocul unui veac nestatornic și frământat de războaie și persecuții, au fost canonizați, prin hotărârea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din 11 iulie 2024, și proclamați în 4 februarie 2025, următorii Sfinți români: Sfântul Cuvios Mărturisitor Sofian de la Antim (cu cinstire în ziua de 16 septembrie); Sfântul Preot Mărturisitor Dumitru Stăniloae (4 octombrie); Sfântul Preot Mucenic Constantin Sârbu (23 octombrie); Sfântul Cuvios Mărturisitor Arsenie de la Prislop (28 noiembrie); Sfântul Preot Mărturisitor Ilie Lăcătușu (22 iulie);

Sfinții Cuvioși Paisie și Cleopa de la Sihăstria (2 decembrie); Sfântul Cuvios Dometie cel Milostiv de la Râmeț (6 iulie); Sfântul Cuvios Serafim cel Răbdător de la Sâmbăta de Sus (20 decembrie); Sfântul Preot Mucenic Liviu Galaction de la Cluj (8 martie); Sfântul Cuvios Mucenic Gherasim de la Tismana (26 decembrie); Sfântul Cuvios Mucenic Visarion de la Lainici (10 noiembrie); Sfântul Cuvios Calistrat de la Timișeni și Vasiova (10 mai); Sfântul Preot Mucenic Ilarion Felea (18 septembrie); Sfântul Cuvios Mărturisitor Iraclie din Basarabia (3 august); Sfântul Preot Mucenic Alexandru din Basarabia (8 august).

Pentru cinstirea acestora, au fost alcătuite Slujbe, cu Polieleu sau, cel mai adesea, cu Priveghere, care conțin texte de cult pentru Vecernie și Utrenie, precum și indicații privind lecturile biblice de la Sfânta Liturghie. Unele slujbe au fost alcătuite în proză, altele potrivit imnografiei bizantine metrice, respectându-se principiul ca strofele liturgice să aibă același număr de silabe și aceleași accente ca modelul lor original bizantin, podobia (prosomia) și irmosul. Sinaxarele au fost alcătuite de domnul Răzvan Mihai Clipici, Consilier Patriarhal, Director al Componentelor Cultură și Conservare - Restaurare din cadrul Sectorului cultură, pictură și restaurare al Administrației Patriarhale.

Este demn de amintit faptul că și monahii români din Sfântul Munte Athos s-au remarcat în această perioadă istorică prin smerenie, nevoință și rugăciune sfințitoare, încât s-au făcut demersuri către Patriarhia Ecumenică, în a cărei jurisdicție se află comunitatea athonită, pentru recunoașterea sfințeniei următorilor părinți români: Cuviosul Nectarie Crețu Protopsaltul (†18 noiembrie 1899), Cuviosul Ieroschimonah Nifon Ionescu, ctitorul Schitului românesc Prodromu (†5 decembrie 1899), Cuviosul Ieroschimonah Dionisie Ignat, de la Chilia *Sfântul Gheorghe* Colciu (†11 mai 2004) și Cuviosul Protosinghel Petroniu Tănase, starețul Schitului Prodromu († 22 februarie 2011). Pentru cinstirea lor, imnografi greci au alcătuit slujbe, iar credincioșii români manifestă și ei o mare evlavie față de acești luminători din pustie, care s-au făcut vase alese ale Duhului Sfânt, prin rugăciunea neîncetată pentru întreaga lume.

Volumul de față, care cuprinde slujbele celor 16 Sfinți canonizați de Biserica Ortodoxă Română cu prilejul aniversării Centenarului Patriarhiei Române, a fost pregătit de ostenitorii din cadrul Departamentului *Carte de cult* al Editurilor Patriarhiei Române, beneficiază de condiții grafice foarte bune și de un text înzestrat cu indicații liturgice complete și este destinat tuturor clericilor, monahilor, psaltilor și credincioșilor dornici să-i cinstească prin „cântare nouă” (*Psalm* 149, 1), dar și „prin înnoirea vieții” (*Romani* 6, 4), pe nou proclamații sfinți români, luându-i ca pildă de viață virtuoasă și de mărturisire neînfrică a Evangheliei Domnului Hristos, dar avându-i, totodată, și rugători neîncetați pentru Biserică, țară și lume.

SLUJBA SFÂNTULUI CUVIOS MĂRTURISITOR SOFIAN DE LA ANTIM (16 septembrie)*

LA VECERNIA MICĂ

La Doamne, strigat-am..., punem
4 Stihiri, glasul al 8-lea, podobie: *Ce vă
vom numi...*

Cum te vom numi pe tine,
Cuvioase Sofian? Nevoitor
iscusit, că ai supus minții
patimile? Blând păstor, că pe
credincioși bine i-ai îndru-
mat? Mărturisitor al adevă-
rului și vindecător al bolilor?
Roagă-te să se mântuiască
sufletele noastre (de două ori).

Cine nu te va lăuda pe tine,
înțelepte Sofian, cel ce te-ai
făcut sălaș al Duhului, iar

sfintele lăcașuri le-ai împo-
dobit cu preafrumoase icoane,
prin care ai propovăduit
dreapta credință. Roagă-te
să se mântuiască sufletele
noastre.

Cine nu se va minuna de
tine, Părinte, că, în mijlocul
cetății viețuind, pildă te-ai
făcut călugărilor și învățător
al înfrânării, ca un om ceresc
și înger pământesc, luminând
celor ce erau într-un întuneric.
Roagă-te să se mântuiască
sufletele noastre.

* Slujba, alcătuită de Ierom. Alexie Opreșan și completată de obștea Mănăstirii Antim din București, a fost diortosită în cadrul Comisiei liturgice a Arhiepiscopiei Bucureștilor, avizată de Sinodul mitropolitan al Mitropoliei Munteniei și Dobrogei și de Comisia teologică, liturgică și didactică a Sfântului Sinod și aprobată prin hotărârea nr. 10.631 luată în ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din 25 octombrie 2024.

Slavă..., **glasul al 6-lea:**

Cuvioase Părinte Sofian, din pruncie ai deprins aspra viețuire călugărească, răbdând multe încercări și pribegind prin lumea aceasta pentru dragostea lui Dumnezeu; Acestuia te-ai străduit să-I slujești cu timp și fără timp, înfrumusețând Biserica Lui cu luminate icoane. Iar acum, bucurându-te de vederea feței Lui, nu înceta să te rogi pentru sufletele noastre.

Și acum...,

a Praznicului, glasul al 6-lea:

Astăzi înainte merge Crucea Domnului și credincioșii o primesc pe ea cu dragoste și câștigă tămăduiri sufletului și trupului. Pe aceasta o sărutăm cu frică și cu bucurie; cu frică pentru păcat, că nevrednici suntem; iar cu bucurie, pentru mântuirea pe care o dă lumii Cel ce a fost răstignit pe ea, Hristos Domnul, Care are mare milă.

LA STIHOAVNĂ

Stihirile pe glasul 1,

podobie: Prealăudaților mucenici...

Cu înțelepciune și cu fapte bune viețuind și minunat zugrăvind sfintele lăcașuri, te-ai sălășluit întru lumina cea lină

a raiului, iar acum, împreună cu toți sfinții veselindu-te, mijlocește, Părinte, pentru noi, fiii tăi.

Stih: Cinstită este înaintea Domnului moartea Cuviosului Său (*Psalms 115: 6*).

Blând păstor ai fost credincioșilor, mângâietor al celor întristați, miluitor al săracilor și al orfanilor, monahilor sprijinator, neostenit lucrător în ogorul Bisericii; pomeneste-ne și pe noi, cei ce cu dragoste cinstim sfântă pomenirea ta.

Stih: Fericit este bărbatul care se teme de Domnul (*Psalms 111: 1*).

Pe Hristos cu bărbăție L-ai mărturisit și ai răbdat în temniță pentru El, iar inimile vrăjmașilor tăi le-ai îmblânzit, cu smerenie și dragoste pe toți întâmpinându-i; deci, te rugăm, dăruiește-ne și nouă să urmăm virtuților tale.

Slavă..., **glasul al 5-lea:**

Pe slujitorul cel vrednic al lui Hristos și mărturisitorul Evangheliei păcii, pe Cuviosul Sofian, de Dumnezeu purtătorul, veniți cu toții să-l ferim, pe fierbintele rugător și blândul păstor, care prin chipuri sfinte ne-a arătat calea spre mântuire, că se roagă neîncetat pentru sufletele noastre.

Și acum...,

a Praznicului, glasul al 5-lea:

Veniți, popoarelor, prea-slăvita minune văzând, puterii Crucii să ne închinăm; că lemnul, în rai oarecând, moarte a odrăslit, iar aceasta, viață acum a înflorit, având pe Domnul cel fără de păcat răstignit pe ea; de la Care toate neamurile, nestricăciune luând, grăim: Cel ce prin Cruce moartea ai surpat și pe noi ne-ai mântuit, slavă Ție!

TROPARUL Sfântului,
glasul al 3-lea:

Lucrătorule al rugăciunii, Cuvioase Părinte Sofian, iconar iscusit al Bisericii, cel ce în suflete, prin harul Duhului, ai zugrăvit chipul Mântuitorului și, în temniță, pentru credință ai pătimit, cu sfinții toți fiind în ceruri acum, roagă-te neîncetat lui Dumnezeu pentru noi.

Slavă..., Și acum...,

Troparul Praznicului, glasul 1:

Mântuiește, Doamne, poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta; biruință binecredincioșilor creștini asupra celui potrivnic dăruiește și, cu Crucea Ta, păzește pe poporul Tău.

Ectenia întreită scurtă și Otpustul mic.

LA VECERNIA MARE

După obișnuitul Psalm, cântăm Fericit bărbatul..., starea întâi, iar de va fi sâmbătă seara, Catisma toată.

La Doamne, strigat-am..., se pun Stihirile pe 8: 3 ale Praznicului și 5 ale Cuviosului:

Stihirile Praznicului, glasul al 8-lea, podobie: O, preaslăvită minune...

O, preaslăvită minune! Pomul cel de viață purtător, preasfânta Cruce, la înălțime ridicată se arată astăzi. Toate marginile o slăvesc și toți demonii se îngrozesc. O, ce dar s-a dăruit pământenilor! Prin care, Hristoase, mântuiește sufletele noastre, ca un milostiv.

O, preaslăvită minune! Crucea ce a purtat pe Cel Preaînalt, ca pe un strugure plin de viață, se înalță astăzi de pe pământ; prin care la Dumnezeu toți am fost înălțați și moartea de tot s-a omorât. O, preacinstite lemn, prin care ne împărtășim de nemuritoarea hrană, cea din Eden, pe Hristos slăvind!

O, preaslăvită minune! Lățimea și lungimea Crucii cu a cerului se aseamănă, că prin dumnezeiescul har sfințește toate. Întru aceasta neamurile păgâne se biruiesc; întru aceasta sceptrurile împăraților se întăresc. O, dumnezeiască

CUPRINS

Sfinții români ai secolului al XX-lea, luminători ai neamului românesc	5
Slujba Sfântului Cuvios Mărturisitor Sofian de la Antim (16 septembrie)	7
Slujba Sfântului Preot Mucenic Ilarion Felea (18 septembrie)	29
Slujba Sfântului Preot Mărturisitor Dumitru Stăniloae (4 octombrie)	49
Slujba Sfântului Preot Mucenic Constantin Sârbu (23 octombrie)	73
Slujba Sfântului Cuvios Mucenic Visarion de la Lainici (10 noiembrie)	95
Slujba Sfântului Cuvios Mărturisitor Arsenie de la Prislop (28 noiembrie)	114
Slujba Sfinților Cuvioși Paisie și Cleopa de la Sihăstria (2 decembrie).....	133
Slujba Sfântului Cuvios Serafim cel Răbdător de la Sâmbăta de Sus (20 decembrie).....	155
Slujba Sfântului Cuvios Mucenic Gherasim de la Tismana (26 decembrie).....	173

Slujba Sfântului Preot Mucenic Liviu-Galaction de la Cluj (8 martie)	194
Slujba Sfântului Cuvios Calistrat de la Timișeni și Vasiova (10 mai)	215
Slujba Sfântului Cuvios Dometie cel Milostiv de la Râmreț (6 iulie)	234
Slujba Sfântului Preot Mărturisitor Ilie Lăcătușu (22 iulie)	254
Slujba Sfântului Cuvios Mărturisitor Iraclic din Basarabia (3 august)	272
Slujba Sfântului Preot Mucenic Alexandru din Basarabia (8 august)	290

TIPOGRAFIA CĂRȚILOR BISERICEȘTI
Intrarea Miron Cristea nr. 6, 040162, București
Tel.vânzări: 021.335.21.29
Tel.secretariat: 0727.320.602
E-mail: secretariat.tipografie@patriarhia.ro
tipografia@patriarhia.ro; cartibisericesti.ro

6 142283 910141 661